

Sprawa obiektowa kryptonim „Klan”/„Związek” dotycząca ochrony operacyjnej działalności NSZZ „Solidarność” w Gdańsku (1980-1983)

Wybór dokumentów ze sprawy obiektowej kryptonim „Klan” (IPN Gd 003/166 t. 1, 4, 19, 28).

s. 2 – Wniosek o wszczęcie sprawy obiektowej „Klan”. Gdańsk, [11] listopada 1980 r.

s. 3 – Plan pomieszczeń MKZ NSZZ „Solidarność” w Gdańsku.

s. 4-5 – Fragment meldunku operacyjnego.

s. 6 – Zestawienie osobowych źródeł informacji wykorzystywanych do zabezpieczenia obrad II tury Krajowego Zjazdu NSZZ „Solidarność”. Gdańsk, 28 września 1981 r.

s. 7-8 – Plany hali „Olivia” w Gdańsku.

s. 9-12 – Informacja w sprawie wynagrodzenia personelu administracyjnego gdańskiego MKZ. Gdańsk, 11 marca 1981 r.

s. 13-14 – Fotografia z wizyty przedstawicieli MKZ w Częstochowie w dniu 21 października 1980 r.

s. 15-21 – Informacja dot. I Ogólnopolskiego Przeglądu Piosenki Prawdziwej w Gdańsku. Gdańsk, 25 sierpnia 1981 r.

s. 22-23 – Wniosek o zakończenie sprawy obiektowej „Klan”. Gdańsk, 3 listopada 1983 r.

EM

„ZATWIERDZAM”

Gdańsk, dnia 11. 1980 r.

Wzrost: 175 cm
 Ciężar ciała: 70 kg
 K. dnia: 12. X. 80
 Wzrost: 175 cm
 Ciężar ciała: 70 kg
 1980
 p.ik Władysław Jaworski

TAJNE

WNIOSEK

o wszczęcie sprawy obiektywnej

Kryptonim "KLAN"

Na Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność" w Gdańsku
 (podać jakie zagadnienie lub obiekt)

Cel założenia Celem założenia sprawy obiektywnej jest operacyjna ochrona
działalności NSZZ "Solidarność". Działania powyższe planuje się
realizować między innymi poprzez :

- operacyjną kontrolę osób prezentujących wrogie postawy w stosunku
do ustroju społeczno-politycznego PRL i podejmujących działalność
antysocjalistyczną,
- rozpoznawanie i operacyjne przeciwdziałanie uchwalaniu a przede
wszystkim realizacji wszelkich politycznie szkodliwych przedsięwzięć
oraz prób sprowadzenia działalności NSZZ na płaszczyznę anty-
socjalistyczną,
- zabezpieczenie działalności NSZZ przed oddziaływaniem zagra-
nicznych ośrodków dywersji i przed nieuzasadnioną penetracją ze
strony różnych ośrodków i instytucji z państw kapitalistycznych,
- realizację działań zapobiegających ujawnianiu lub przekazywaniu
wiadomości stanowiących tajemnicę państwową.

NACZELNIK WYDZ. III "A"
 KWMO w Gdańsku

(podpis i pieczęć kierownika jednostki wnioskującej)

ZAŁĄCZNIK NR 3.

PLAN POMIESZCZEN
MKZ NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" GDAŃSK.

81		POKOJE DLA		V	GOŚCI		88	
98					CENTRAL. TELEFON. 66			92
63	64			IV	67	69	73	94
62	61	WC			79	78	79	76
43	44			III	47	48	MP	
42	M.PRIV				60	M.PRIV		
MIESZKANIA				II	PRYWATNE			
MIESZKANIA				I	PRYWATNE			
KWIACIARNIA	IP	WYD. STATUT.			ŚWIETLICA		DRUKARNIA	
	IP	INFORMACJA					MAGAZYN	

ABSTRAKT cz. I

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

TREŚĆ MELDUNKU cz. I

przez organizacje i instytucje /głównie chrześcijańsko-demokratyczne i prawicowe/ krajów kapitalistycznych, co wyrażało się w dostawach sprzętu poligraficznego i bieżącej współpracy.

Systematyczna radykalizacja działalności związku miała swój wyraz we wzroście zagrożeń, które wyjaśniano w ramach odrębnych spraw operacyjnych. Aktualnie w ramach sprawy obiektowej prowadzone są następujące sprawy operacyjne:

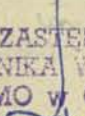
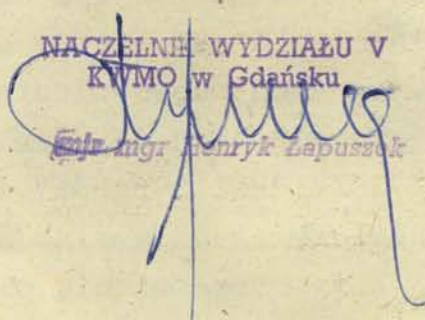
- sprawa operacyjnego rozpracowania krypt. "BOLEK" nr rej./GD025686/
- sprawa operacyjnego rozpracowania krypt. "BRODACZ" nr rej./GD025363/.
- sprawa operacyjnego rozpracowania krypt. "DZIAŁACZ" nr rej./GD032292/.
- sprawa operacyjnego rozpracowania krypt. "PIELĘGNIARKA" nr rej. /GD025865/.
- sprawa operacyjnego rozpracowania krypt. "ORZEŁ" nr rej./GD040422/.
- sprawa operacyjnego rozpracowania krypt. "DRUKARZ" nr rej./GD043210/
- sprawa operacyjnego rozpracowania krypt. "HADES" nr rej. /GD042339/.
- sprawa operacyjnego rozpracowania krypt. "MAFIA" nr rej. /GD044393/.
- sprawa operacyjnego rozpracowania krypt. "SADYBA" nr rej./GD042303/.
- sprawa operacyjnego rozpracowania krypt. "CELA" nr rej. /GD044395/.

Podejmowanie przez związek inicjatyw szkodliwych politycznie i gospodarczo było bezpośrednią przyczyną wprowadzenia Dekretem z dnia 811213 stanu wojennego w PRL, na mocy którego działalność związku została zawieszona. Decyzją ^{komendanta wojennego} ~~Komendanta~~ ^{Mo w Gdańsku} ~~Radcy Okręgowego~~ ^{Regionu Gdańskie} ~~Narodowego~~ ^{Carthage} ~~wieści~~ ^{internowano i umiesz-} ~~czono~~ działaczy i aktywistów NSZZ "Solidarność" internowano i umiesz-

czono w Ośrodkach Odosobnienia. W wyniku prowadzonych działań operacyjnych stwierdzono, że część działaczy NSZZ "Solidarność" ignorując obowiązujące przepisy prawne podjęła nielegalną działalność tworząc grupy konspiracyjne.

W tym przedmiocie prowadzone są aktywne działania operacyjne w ramach spraw operacyjnego rozpracowania krypt. "DRUKARZ", "HADES", "MAFIA", "SADYBA" i "CELA".

W realizacji działań podejmowanych w ramach sprawy obiektowej głównym

		MELDUNEK OPERACYJNY /					
L. dz.		tajne / tajne spec. znacz.				w.	
kod jednostki	nr meldunku	data nadania	nr szyfogr.		nr meld. p.	ID osoby wyp.	m. oryg.
nazwisko funk. oper.		ID osobowy	r. ż.	o. ż.	u. ż.	pseudonim	ID źródła
OI	wykorzystanie inf. przez nadawcę				wykorzystanie inf. w centrali		data zdarzenia
ABSTRAKT cz. II							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							
16.							
TREŚĆ MELDUNKU cz. II							
<p>środkiem pracy są osobowe źródła informacji w ilości 31 tajnych współpracowników usytuowanych w poszczególnych ogniwach związku. Ponadto wykorzystywane są osobowe źródła informacji pozostające na kontakcie innych wydziałów operacyjnych KW MO.</p> <p>Z podanej ilości źródeł, 10 tajnych współpracowników realizuje działania ofensywne, natomiast pozostali spełniają funkcję źródeł sygnałnych, realizujących zadania wycinkowe.</p>							
ZASTĘPCA NACZELNIKA WYDZIAŁU V KWMO w Gdańsku 				NACZELNIK WYDZIAŁU V KWMO w Gdańsku inż. mgr Henryk Zapuszek			

Gdańsk, dnia 28.09.1981 r. 60
58

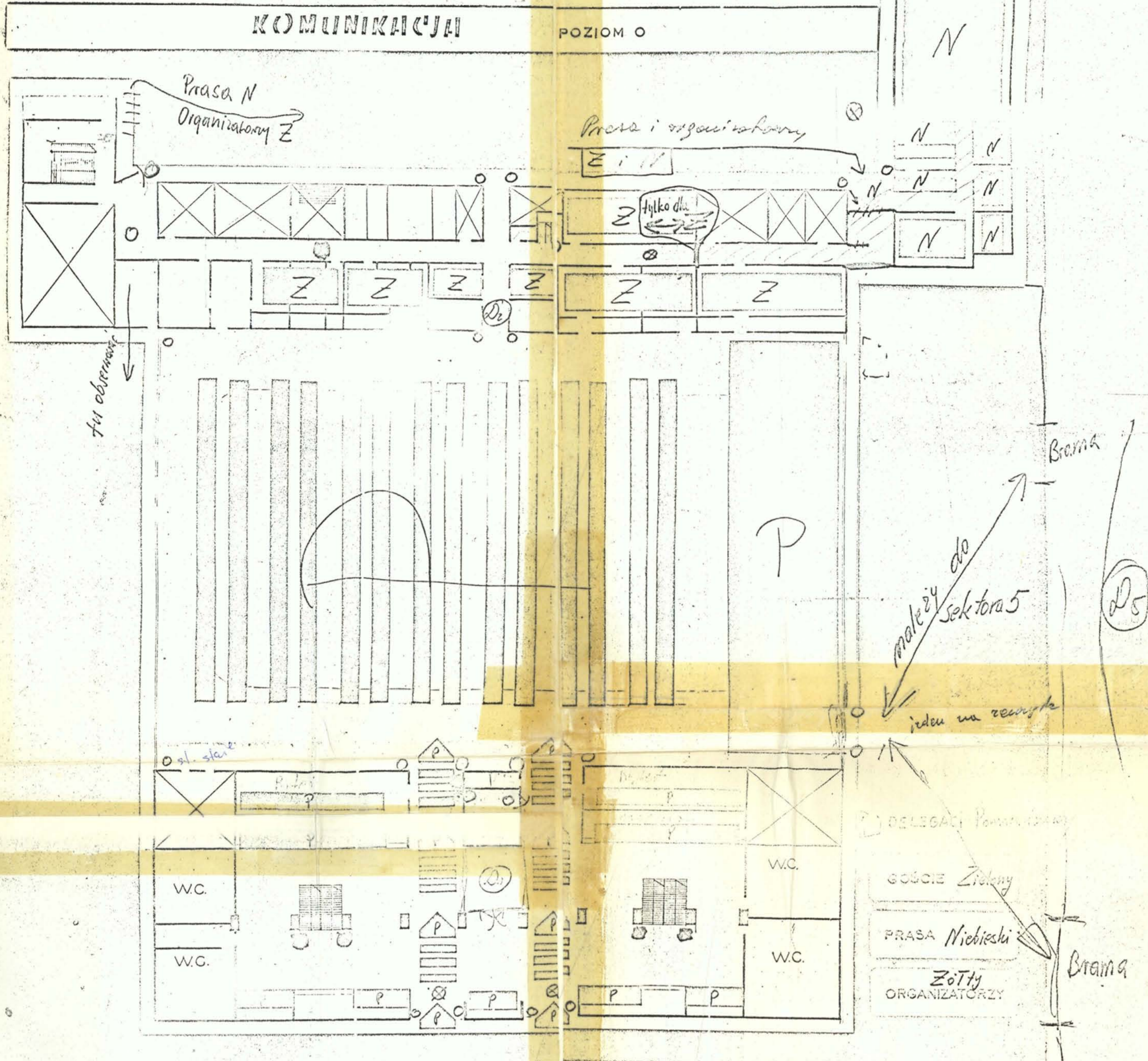
TAJNE SPEC. Znaczenia

Egz. poj.

ZESTAWIENIE OSOBOWYCH ŹRÓDEŁ INFORMACJI
WYKORZYSTYWANYCH DO ZABEZPIECZENIA OBRAD
II TURU KRAJOWEGO ZJAZDU NSZZ "SOLIDARNOSC"

A. ŁĄCZNA ILOŚĆ ŹRÓDEŁ INFORMACJI	- 78
a. ilość tw	- 71
b. ilość ko	- 7
B. UMIEJSCOWIENIE ŹRÓDEŁ INFORMACJI	
a. ilość tw wśród delegatów	- 36
b. ilość tw wśród obsługi zjazdu i gości	- 35
c. ilość ko wśród delegatów	- 1
d. ilość ko wśród obsługi i gości	- 6
C. PRZYNALEŻNOŚĆ TERYTORIALNA ŹRÓDEŁ:	
a. ilość tw z terenu kraju	- 55
b. ilość ko z terenu kraju	- 1
c. ilość tw z KWMO Gdańsk łącznie w tym:	- 16
- Wydział II	- 4
- Wydział III	- 4
- Wydział III "A"	- 7
d. ilość ko z KWMO Gdańsk łącznie w tym	- 6
- Wydział II	- 1
- Wydział III	- 1
- Wydział III "A"	- 2
- Wydział IV	- 1
- Wydział Paszportów	- 1
D. UMIEJSCOWIENIE ŹRÓDEŁ INFORMACJI KWMO GDANSK	
a. ilość tw wśród delegatów	-
b. ilość tw wśród obsługi i gości	- 16
c. ilość ko wśród delegatów	- 1
d. ilość ko wśród obsługi i gości	- 5
E. ILOŚĆ NAWIAZANYCH DIALOGÓW OPERACYJNYCH Z DELEGATAMI	- 27
w tym przez KWMO Gdańsk	- 8

Nawiązano 9 dialogów z aktywistami i gośćmi zaproszonymi na zjazd z tut. terenu.

I Zmiana od 14⁰⁰ do 15⁰⁰ (niepewny 13⁰⁰ - 15⁰⁰ obiad)

II Zmiana 15⁰⁰ do 23⁰⁰ (pozostali w barze w miejscu)

	Rezerwa
⊙ ₁ - odpow. za region 1 (13 ludzi + 1 sektorowy)	14
⊙ ₂ - " " " " 2 (12 ludzi + 1 sektorowy)	13
⊙ ₃ - " " " " 3 (12 ludzi + 1 sektorowy)	13
⊙ ₄ - " " " " 4 (18 ludzi + 1 sektorowy)	19
⊙ ₅ - " " " " 5 (25 ludzi + 1 sektorowy)	26
(zajmiesz budynek)	
	Σ=8

Oznaczenie

- ⊙ - stanowiska stałe (nie muszą być gwarantowane)
- ⊗ - stanowiska z możliwością obchodzenia regionu

TRYBUNA / ROZMIESZCZENIE UCZESTNIKÓW

Należy do sektora D₃

Delegacja
Polski
Niemiecki
pomocniczy

P

Należy do sektora D₄

główny punkt
złoty

DELEGACI Pomarańczowi

GOŚCIE Zielony

PRASA Niebieski

Złoty
ORGANIZATORZY

132

107
96

SZYPROGRAM Nr 1036

Gdańsk, dnia 11.03.1981r.

TAJNE SPEC. ZNACZENIA

Egz. Nr 1

KOMENDA WOJENÓDZKA
MILICJI OBYWATELSKIEJ
80-019 w Gdańsku
44 L. dz. NC 001014/81

NACZELNIK WYDZIAŁU III DEPARTAMENTU III "A"
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
W A R S Z A W A

I N F O R M A C J A

w sprawie wynagrodzenia personelu administracyjnego
gdańskiego MKZ

W prowadzonych działaniach operacyjnych uzyskano informacje, że opracowanie propozycji siatki płac dla personelu administracyjnego gdańskiego MKZ zlecono Zespołowi Analiz Bieżących kierowanemu przez Mariusza MUSKATA / fig. sprawy prowadzonej przez tut. Wydz. III /. Ustalono, że opracowywana siatka płac obowiązywać będzie od 1.01.1981r. a dotychczas pobierane przez personel administracyjny wynagrodzenia zostaną wyrównane / do przyjętych w określonym terminie / za okres od początku roku do chwili akceptacji propozycji siatki płac. Wstępne propozycje Zespołu Analiz Bieżących gdańskiego MKZ dot. taryfikatora płac personelu administracyjnego przedstawiają się następująco:

I. Pracownicy merytoryczni :

- 1/ specjaliści z wykształceniem wyższym ze stażem pracy powyżej 5 lat
. 6.400 - 8.000 zł
- 2/ samodzielni z wykształceniem wyższym ze stażem pracy powyżej 2 lat
lub z wykształceniem średnim ze stażem powyżej 5 lat 5.600 - 6.800
- 3/ początkujący z wykształceniem wyższym ze stażem pracy do 2 lat lub
z wykształceniem średnim ze stażem pracy do 5 lat 5.200 - 6.000,-

208
97

II. Pracownicy biurowi

- 1/ specjaliści z wykształceniem wyższym 5.600 - 7.200 zł
- 2/ samodzielni z w kształceniem średnim ze stażem pracy powyżej 5 lat 5.200 - 6.400 zł
- 3/ początkujący z wykształceniem średnim ze stażem pracy do 5 lat 4.800 - 5.600 zł

III. Pracownicy obsługi technicznej

- 1/ posiadający wysokie kwalifikacje 5.200 - 6.400 zł
- 2/ posiadający niższe kwalifikacje 4.800 - 5.600 zł
- 3/ pozostała obsługa / sprzętaczkę, porządkowi / 4.000 - 5.200 zł

W projekcie taryfikatora płac zakłada się następujące wysokości dodatków funkcyjnych dla kierowników działów/podlegających bezpośrednio Szefowi Biura/w zależności od ich liczebności i tak:

do 5 osób	- 700 zł
6 - 10 osób	- 1.000 zł
powyżej 10 osób	- 1.500 zł
Szef Biura	- 2.000 zł

Proponuje się również następujące wysokości innych dodatków, a mianowicie:

- 1/ dodatek za pracę w systemie 3-zmianowym - 500 zł
- 2/ dodatek szkodliwy dla zdrowia
 - pracownicy drukarni i sitodruku - 1000 zł
 - pracownicy obsługujący telexy - 500 zł
- 3/ dodatek za pracę w godzinach nocnych - 10 zł/ godz.
- 4/ wysokość wynagrodzenia za pracę w nadgodzinach / nie dot. Kierowników/ ustala się wg aktualnie obowiązujących i stosowanych norm prawnych tj.
 - pierwsze 2 nadgodziny płatne o 50% więcej każda
 - następne płatne 100%

Z rozpoznania operacyjnego wynika, że Szef Biura gdańskiego MKZ Henryk JAGIEŁŁO traktowany jest na zasadzie dyrektora przedsiębiorstwa / pracodawcy/. Wyn. posiada kompetencje zatrudniania nowych pracowników, których wysokość zarobków w poprzednim miejscu pracy przekracza górny pułap proponowanej siatki płac tj. 8.000 zł. Przyznanie wyższego od 8 tys zł/wynagrodzenia / wyższego lub równego niż w poprzednim miejscu pracy wymaga jednak odpowiedniej motywacji i uzasadnienia / w zakresie oceny kwalifikacji i przydatności patenta/ przedstawionego przez komisję kwalifikacyjną i zaakceptowanego przez H. JAGIEŁŁO.

Przewiduje się wzrost wynagrodzeń personelu administracyjnego w drodze awansów w okresie najkrótszym - co 2 lata, a najdłuższym co 3 lata.

W m-cu grudniu ub. roku wygasły umowy o pracę w gdańskim MKZ w związku z czym przedłużono je do marca br. W tym okresie wynagrodzenia dla personelu administracyjnego wypłacane były na podstawie rozliczeń uprzednio pobieranych przez kierowników zaliczek na działalność poszczególnych komórek organizacyjnych.

W lutym br powołano Komisję Kwalifikacyjną w składzie L. KACZYŃSKI - przewodniczący, H. JAGIEŁŁO, T. NOWAK, J. KEYS i D. GRYSZKIEWICZ, której zadaniem będzie weryfikacja i ocena kwalifikacji zatrudnionych jako podstawy do przedłużenia umowy o pracę oraz dalszy dobór kadr pracowniczych. Kompetencje pracodawcy powierzono Szefowi Biura - H. JAGIEŁŁO.

Z posiadanych informacji wynika, że pieczę nad działalnością finansową gdańskiego MKZ sprawuje Anna WALENTYNOWICZ. W tym zakresie panuje jednak duża swoboda i swoisty liberalizm finansowy. Pieniądze pobierane są bez ograniczeń / przez osoby upoważnione / z konta bankowego NSZZ "SOLIDARNOSC" w Gdańsku nr NBP - IV/O Gdańsk 19044 - 93868 - 132 bez podkładek w postaci list płac bądź rozliczenia funduszu płac.

Chaos i dowolność działań w sferze finansów pogłębia dodatkowo dualizm kierowniczy polegający na jednoczesnym ~~zawieszaniu~~ łącznym istnieniu w gdańskim MKZ struktur organizacyjnych MKZ i KKP / wspólna kancelaria, księgowość, biura itp. /.

Brak rozgraniczeń / dwustopniowości zakresu kompetencji i działania/ tych struktur organizacyjnych powoduje zamieszanie, nieprawidłowości i trudności w rozliczaniu funduszu MKZ i KKP.

108
110
99

W zakresie wysokości wynagrodzeń kierownictwa gdańskiego MKZ brak jest dotychczas szczegółowego rozpoznania.

Z posiadanych informacji wynika jednak, że płace tych osób są z reguły wyższe od otrzymywanych w poprzednich miejscach pracy. Zasady tworzenia i dysponowania funduszem KKP i MKZ oparte są na przyjętych uchwałach nr 32/81 z dnia 25.02.1981r. i z dnia 10.12.1980r.

NACZELNIK WIEDZ. III „A”
KWMO w Gdańsku
ppik mgr Jan Ciechanowicz

99 | 7

Zdjęcie wykonane

w dniu 21.10.1980 godz. 16¹⁵.....

Miejsce wykonania stadion miejski

ul. Olsztyńska n Cz-Nie.....

Zdjęcie przedstawia prezydium spotkania, siedzą od ~~lewej~~ prawej;
przedstawiciel gastronomii warszawskiej;
trzeci od prawej: A. Gniazda; A. Pienkowska;
A. Halentynowicz; przemiania Jurczyński ze
Szarecina

KOMENDA WOJEWÓDZKA
MILICJI OBYWATELSKIEJ
80-819 w Gdańsku
43 L. dz. S.R. 01877/81

Gdańsk, dnia 25 VIII 1981r. 83

T A J N E

Egz. nr 1

I N F O R M A C J A

=====

dot. I Ogólnopolskiego Przeglądu Piosenki Prawdziwej
pt. "Zakazane piosenki" - Gdańsk 1981 rok.

W ramach obchodów I rocznicy "sierpnia 80" jedną z imprez organizowanych przez NSZZ "Solidarność" był I Ogólnopolski Przegląd Piosenki Prawdziwej pt. "Zakazane piosenki", który odbył się w dniach od 20 do 22 sierpnia 1981r. w hali widowiskowo - sportowej "Olivia" w Gdańsku.

W skład Komitetu Organizacyjnego oprócz przedstawicieli MKZ NSZZ "Solidarność" w Gdańsku weszli Andrzej WAJDA, Maciej ZEMBATY, Jerzy JANISZEWSKI, Andrzej CZECZOT oraz przedstawiciele "Solidarności" z innych regionów kraju. Dyrektorem Artystycznym Przeglądu był Maciej Zembaty, reżyserem Maciej KARPIŃSKI.

Przegląd miał - według jego organizatorów - charakter całkowicie społeczny a dochód z niego przeznaczono na fundusz socjalny "Solidarności".

Organizatorzy zwrócili się do Prezydenta Miasta Gdańska o wyrażenie zgody na jego zorganizowanie. Zgodę taką uzyskali.

Na imprezę składały się trzy 5-cio godzinne programy artystyczne prezentowane przez trzy kolejne dni.

Do udziału w niej organizatorzy zaprosili około 200 wykonawców zarówno zawodowych jak i amatorów. Celem nadania możliwie wysokiej rangi artystycznej tej imprezie podjęto starania o udział w niej najlepszych wykonawców krajowych oraz zagranicznych. Jednakże pomimo

wystąpienia zaproszeń np. Christofersen odmówił w niej udziału a Bob Dylan wogóle nie odpowiedział na wysłane zaproszenie.

Przebieg Przeglądu potwierdził uzyskane wcześniej dane, iż impreza ta w swym kształcie odbiegała od dotychczas przyjętych schematów organizacyjnych - opierała się na improwizacji - ponieważ nie przewidziano dla niej ścisłego scenariusza. W organizowaniu jej nie brały udziału żadne instytucje profesjonalnie zajmujące się organizowaniem imprez rozrywkowych.

W związku z założonym przez organizatorów żywiółowym charakterem imprezy należało się liczyć z prezentowaniem utworów nie posiadających debitu komunikacyjnego, tym samym istniała możliwość powstania sytuacji nieprzewidzianych przez organizatorów, które mogły stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego. Sytuację tę pogłębiał specyficzny dobór widowni ukształtowany poprzez zamknięty system rozprowadzania biletów na tę imprezę pośród członków "Solidarności" w zakładach pracy.

W celu stworzenia określonej atmosfery odpowiadającej charakterowi imprezy jej organizatorzy umieścili nad sceną karykatury byłych przywódców partyjnych i rządowych (B. Bierut, J. Cyrankiewicz, W. Gomułka, P. Jaroszewicz, E. Gierek) pozostawiając dwa wolne miejsca, co sugerowało miejsca dla kolejnych przywódców.

Przed rozpoczęciem pierwszego koncertu wewnątrz obiektu rozrzucono znaczne ilości prasy codziennej krajów socjalistycznych (NRD i Czechosłowacji), która była rozdeptywana przez jego uczestników.

W drugim dniu trwania imprezy z jej organizatorami została przeprowadzona rozmowa przez V-ce Wojewodę i Prezydenta Miasta Gdańska, w wyniku której usunięto rozrzuconą prasę krajów socjalistycznych oraz zakryto karykatury byłych przywódców napisem "Solidarność". W hallu "Olivii" wystawiono także grafikę satyryczną autorstwa A. Czeczota i J. Bohdanowicza.

Ponadto na ścianach przyklejono gazety polskie zawierające informacje dotyczące IX Zjazdu PZPR, w których szpalty informujące o nim zostały obwiedzione, bądź przekreślone czerwoną farbą.

W pierwszym dniu Przeglądu halę "Olivii" oplakatowano prowokacyjnymi afiszami "Chcesz znać "Prawdę" - czytaj "Trybunę Ludu"".

We wszystkich trzech dniach trwania Przeglądu koncerty, w których wykonawcy prezentowali swoje utwory, składały się z dwóch części.

W pierwszej części - konkursowej - w której wykonawcy ubiegali się o nagrody złotej, srebrnej i brązowej "Knebla" udział brało każdorazowo od 11 do 14 wykonawców.

Nagrody te wręczano na zakończenie danego dnia koncertu na podstawie głosów oddanych przez publiczność.

Na drugą część imprezy składały się koncerty zespołów muzycznych, wykonawców kabaretowych oraz wręczano nagrody laureatom.

Konferansjerami Przeglądu byli poeta Andrzej STRZELECKI, aktorzy Daniel OLBRYCHSKI i Jerzy STHUR, satyryk Krzysztof JAROSZYŃSKI oraz Piotr SKRZYŃECKI z "Piwnicy pod baranami".

Laureatami kolejnych dni Przeglądu byli:

- pierwszego dnia:

1. Jacek Zwoźniak, który wykonał - "Najpiękniejsza w Klasie Robotniczej" i "Piosenka na wszelki wypadek"
2. Jacek Kazmarski, który wykonał - "Świadkowie" i "Rejtan"
3. Małgorzata Bratek, która wykonała - "Kiedym stawił się" i "Modlitwa"

- drugiego dnia:

1. Maciej Zembaty, który wykonał - "Izba chorych" i "Brygadzysta Albin"
2. "Pomorzanie", którzy wykonali - "Ten grudniowy dzień" i "Mario Matko"
3. Zbigniew Sekulski, który wykonał - "List" i "Między wschodem a zachodem światła"

- trzeciego dnia:

1. Jan Tadeusz Stanisławski, który wykonał - "Z naganem do MHD"

2. Aleksander Grotkowski, który wykonał - "Rozmowy ministra ze studentami" i "Ballada o św. Włodzimierzu"
3. Maciej Pietrzyk, który wykonał - "Piosenka dla córki" i "sierpień 80".

Nagrodę specjalną ufundowaną przez Gdański Komitet Obrony Więzionych za Przekonania wręczono Piotrowi Szczepanikowi i Ewie Dańkowskiej.

Większość przedstawionych utworów miała charakter ballad satyrycznych o dużym ładunku politycznym powstałych spontanicznie w czasie "wydarzeń grudniowych" i "sierpniowych".

Swoistym mottem początkującym wszystkie kolejne dni była piosenka w wykonaniu Mieczysława Cholewy pt. "Ballada o Janku z Gdyni", nawiązująca do "wydarzeń grudniowych".

W pierwszym i trzecim dniu była ona odtworzona z taśmy magnetofonowej w interpretacji Krystyny Jandy, a w drugim dniu śpiewał ją M. Cholewa uzupełniając jej tekst dwoma strofami:

"Huczą petardy, ścielą się gazy,
na robotników sypią się razy,
padają dzieci, starcy, kobiety.
Janek Wiśniewski padł.

Krwawy Kociółek to kat Trójmiasta,
przez niego giną dzieci, niewiasty,
poczekaj draniu my cię dostaniem.
Janek Wiśniewski padł".

Spora część piosenek prezentowana podczas trwania Przeglądu zawierała akcenty satyry antypaństwowej, antypartyjnej i antyradzieckiej.

W wielu tekstach podkreślano manipulowanie Polską przez Związek Radziecki, podkreślano, iż PZPR 3-milionowa organizacja uzurpuje sobie prawa do rządzenia 36-milionowym narodem, że IX Zjazd PZPR był marginesowym wydarzeniem w życiu narodu. Drwiono z opieszałości

prac Rządu, atakowano Mieczysława Rakowskiego i Wojciecha Jaruzelskiego.

Przykładami tego mogą być piosenki:

- Macieja Zembatego - "Izba chorych" o treści atakującej Sejm PRL i "Brygadzysta Albin" skierowana przeciwko Albinowi Siwakowi i PZPR;
- Zbigniewa Sekulskiego - "List" popularyzująca radzieckich dysydentów na przykładzie Sołżenicyna;
- Jerzego Klesyka - który w piosenkach "Ja jestem pro" i "Po balu" nawiązuje do uzależnienia Polski od Związku Radzieckiego. Mówił on także, że w Polsce istnieje jednostka prowokacji prasowej - jeden Urban. Jeden Urban równa się dwóm Siwacom;
- Stanisława Klawe - który w piosence "Miłość moja" pomiędzy poszczególnymi strofami prezentował następujący tekst "Księżyc jak sierp na gardle a serce wali jak młot";
- Jana Tadeusza Stanisławskiego - który w piosence pt. "Rozmowa z trzema osobami w cztery oczy" zaatakował Lipawskiego - działacza partyjnego KPCz oraz użył aluzji odnośnie ewentualnej interwencji ZSRR mówiąc "Mówiła mi mama by się nie bać chama, bo cham to jest cham i się boi sam";
- Aleksandra Grotkowskiego - "Ballada o św. Włodzimierzu", w której ośmieszył postać Włodzimierza Lenina; przez interpretację utworu;
- Zespół "Wały Jagiellońskie" - w komentarzu przed piosenką stwierdził, że Jaruzelski jest uczciwy, gdyż jak obiecał, że będzie gorzej, to z żelazną konsekwencją to realizuje.

W ciągu trzech dni trwania Przeglądu szczególnie napastliwe były monologi Jacka Federowicza ośmieszające stanowisko rządu w negocjacjach z "Solidarnością" oraz postacie premiera M. Rakowskiego, Stanisława Kociołka, Stanisława Gucwy i Albina Siwaka. Stwierdził on złośliwie pod adresem PZPR, że do kształtowania świadomości politycznej powinna używać tylko tych środków masowej

8/88

komunikacji, które kupi za swoje pieniądze a nie środków stanowiących własność społeczną. Zawarł on również aluzję, że artykuły żywnościowe przekazywane do Polski z Zachodu przechodzą tranzytem do Związku Radzieckiego.

W czasie trwania Przeglądu w poszczególnych koncertach uczestniczyło od 4 do 5 tys. widzów.

Część z nich - przez wszystkie trzy dni - na kilkanaście minut przed zakończeniem opuszczała widownię demonstrując tym swoje niezadowolenie z jego przebiegu a przede wszystkim dłużyzn, monotonii niektórych utworów i niesprawności organizacyjnej.

Podczas trwania imprezy jak i w czasie przerw rozprowadzano odpłatnie szereg materiałów nie związanych tematycznie z odbywającym się Przeglądem.

Z materiałów związanych z odbywającym się Przeglądem rozprowadzano - także odpłatnie - Zeszyt Informacyjny BIPS-u z serii "Kultura" zawierający teksty prezentowanych utworów oraz sprzedawano znaczki i emblematy upamiętniające imprezę.

Impreza ze względu na swój charakter została zabezpieczona operacyjnie przy współdziałaniu z Wydziałami II, III A, Paszportów, "B" , "T" według opracowanego planu.

Obszerne fragmenty Przeglądu zostały utrwalone na taśmie magnetofonowej a także uzyskano materiały rozprowadzane przez organizatorów.

Ponieważ uzyskano wyprzedzające dane, z których wynikało, że prezentowane na przeglądzie treści piosenek będą miały charakter napastliwy - ośmieszający władzę i ustrój socjalistyczny, podjęto decyzję o zrealizowaniu działań specjalnych.

W efekcie ich realizacji przez trzy kolejne dni rozkolportowano wśród uczestników Przeglądu łącznie ok. 14 tys. różnego rodzaju wierszy satyrycznych i plakatów stanowiących swego rodzaju przeciwwagę dla utworów zgłoszonych na Przegląd Piosenki Prawdziwej.

Z posiadanego rozpoznania wynika, że kolportowane materiały wzbudziły zainteresowanie publiczności, były przyjmowane z dużą dozą

humoru a także miały wpływ na kształtowanie nastroju widzów.

Z naszego rozpoznania wynika, że pomimo dużego zainteresowania Przeglądem przed jego rozpoczęciem, już po pierwszym dniu a także w kolejnych dniach jego trwania uwidoczniło się rozczarowanie publiczności i malejące z dnia na dzień zainteresowanie.

Praktycznie poza osobami, które nabyła bilety impreza ta nie wzbudziła większego zainteresowania i nie wywołała rezonansu społecznego, na który tak liczyli organizatorzy.

Szczególnie dużo krytycznych opinii wywołała ona w środowisku inteligenckim, artystycznym, a nawet robotniczym.

Taka ocena I Ogólnopolskiego Przeglądu Piosenki Prawdziwej znalazła również odzwierciedlenie w komentarzach lokalnej prasy, która między innymi określa, że "... właściwym miejscem dla wielu produkcji byłaby łąka podmiejska...".

Były też przypadki natychmiastowej reakcji publiczności w formie listu protestującego na niewybredne i niewyważone teksty prezentowane w trakcie koncertu.

O bałaganie organizacyjnym świadczy dobitnie fakt sprzedaży podwójnych biletów wstępu na imprezę, co spowodowało dużo zamieszania na widowni i w konsekwencji wywołało niezadowolenie kierowane pod adresem organizatorów.

Jesteśmy w posiadaniu informacji, że organizatorzy imprezy zwrócili się do Bałtyckiej Agencji Artystycznej o zorganizowanie przeglądu wybranych piosenek festiwalowych dla delegatów na Krajowy Zjazd "Solidarności", który ma się rozpocząć w dniu 5 września w Gdańsku.

W wyniku zajętego przez I Sekretarza Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Gdańsku oraz Wojewodę Gdańskiego stanowiska, na zorganizowanie tej imprezy nie zostanie wyrażona zgoda.

Zastępca
Komendanta Wojewódzkiego MO
do Służby Bezpieczeństwa
w Gdańsku
pik Władysław Jaworski

69
263

„ZATWIERDZAM”

Gdańsk

3.11.

83

dnia 19 r.

ZASTĘPCA SZEFA

WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU SPRAW WEWNĘTRZNYCH

ds. Służby Bezpieczeństwa

dnia 5.11.83 19 w. Gdańsku

T A J N E

plk mgr Sylwester Paszkiewicz

W N I O S E K

**o zakończenie (zaniechanie)*
sprawy obiektowej**

Kryptonim „ZWIĄZEK” dot. NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" GDAŃSK
(podać nazwę obiektu)

Streszczenie zebranych materiałów: Sprawę obiektową krypt. "Związek" założono w dniu 12.11.1980r. w związku z potrzebą operacyjnej ochrony działalności MKZ NSZZ "Solidarność" w Gdańsku, a później Zarządu Regionu NSZZ "Solidarności". Potrzeba operacyjnej ochrony działalności związku wynikała z faktu aktywnego uczestnictwa, zarówno w działalności MKS jak i tworzeniu struktur organizacyjnych NSZZ "S", osób wywodzących się z ugrupowań antysocjalistycznych tj. KSS "KOR", ROPCzIO czy KPN a tworzących tzw. grupy doradców i ekspertów.

Ochroną operacyjną objęto władze NSZZ "S", pracowników administracyjnych i osoby społecznie angażujące się w działalność tego związku. W realizacji działań podejmowanych w ramach sprawy obiektowej głównym środkiem pracy operacyjnej były osobowe źródła informacji w ilości 31 t.w., gdzie 10 t.w. realizowało działania ofensywne, natomiast pozostali realizowali zadania wycinkowe.

W wyniku podejmowania aktywnych działań operacyjnych stwierdzono odchodzenie od założeń programowych związku i przechodzenie na pozycję opozycyjnej - w stosunku do PZPR - organizacji politycznej. Systematyczna radykalizacja działalności związku miała swój wyraz we wzroście zagrożeń, które wyjaśniano w ramach odrębnych 11 spraw operacyjnych.

Ponadto stosowano szereg kombinacji operacyjnych, które przyczyniły się do osłabienia działań wykraczających poza zakres działalności związkowej. Prowadzono działania operacyjne na kierunku zabezpieczenia działalności NSZZ "S" przed oddziaływaniem zagranicznych ośrodków dywersji ideologicznej, przed nieuzasadnioną penetracją ze strony ośrodków i instytucji państw kapitalistycznych.

W sprawie realizowano działania zapobiegające ujawnianiu lub przekazywaniu wiadomości stanowiących tajemnicę państwową i służbową.

*) niepotrzebne skreślić

Powód zakończenia (~~XXXXXX~~) Zgodnie z ustawą sejmową z dnia 8.10.1982r.
NSZZ "Solidarność" został rozwiązany.

W związku z powyższym postanowiono sprawę obiektową zakończyć i materiały
złożyć w Wydziale "C" tut. WUSW Gdańsk.

(w punkcie tym ustosunkować się także do następujących spraw: które osoby zostawić w ewidencji „C”, którym
zastrzec wydanie paszportu, kogo spośród figurantów zarejestrować w kartotece MO)

KIEROWNIK INSPEKTORATU 2
KWMO w Gdańsku

Zbigniew Pawlicki
mjr mgr Zbigniew Pawlicki

(podpis i pieczęć kierownika jednostki wnioskującej)